

Branch

BIODIVERSITY
SPATIAL PLANNING
CLIMATE CHANGE

Introductie BRANCH Case Studies Kent en Limburg

Rob Bugter en Sabine van Rooij

provincie limburg

Funded by INTERREG IIB North West Europe

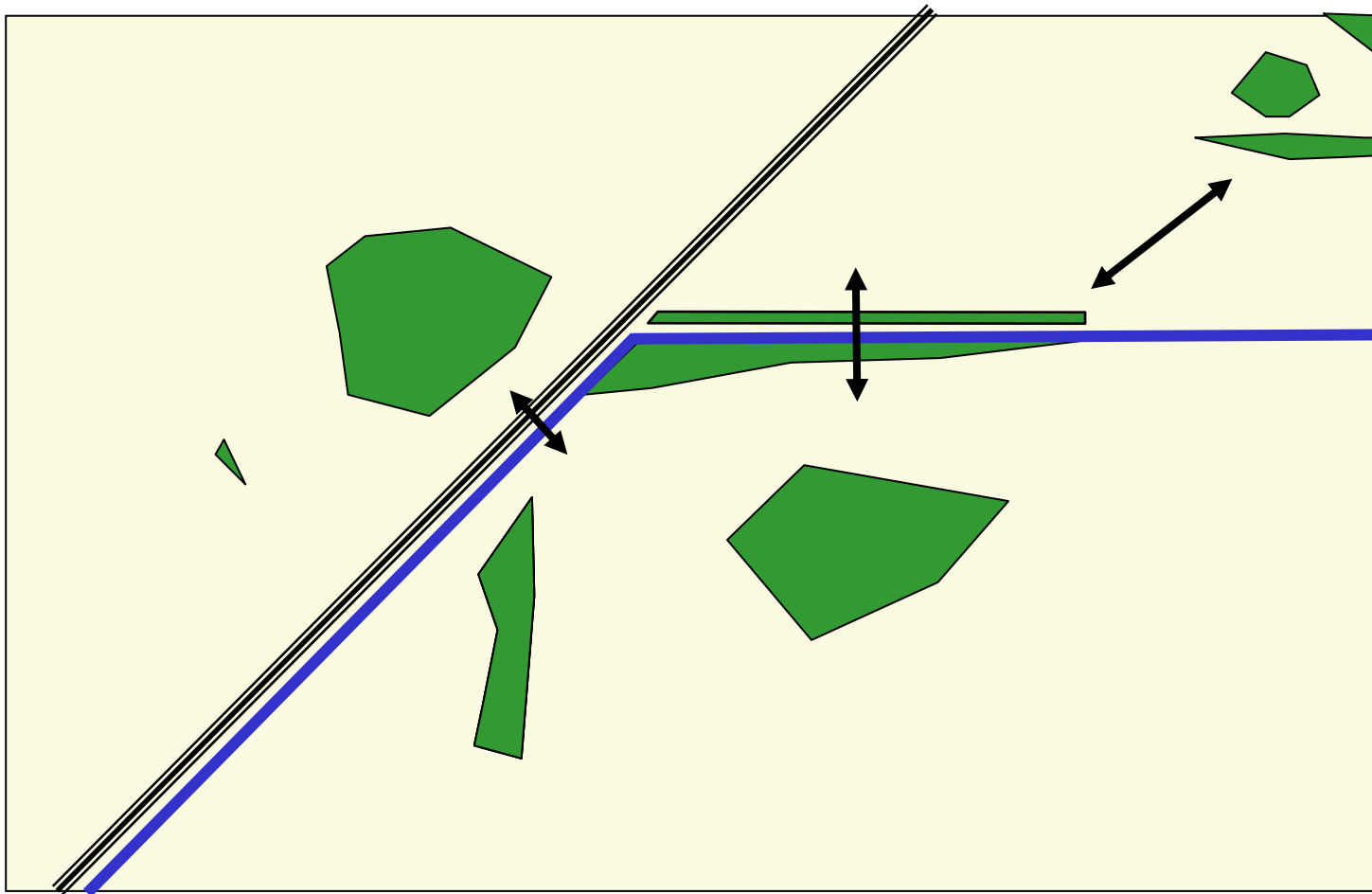
www.branchproject.org

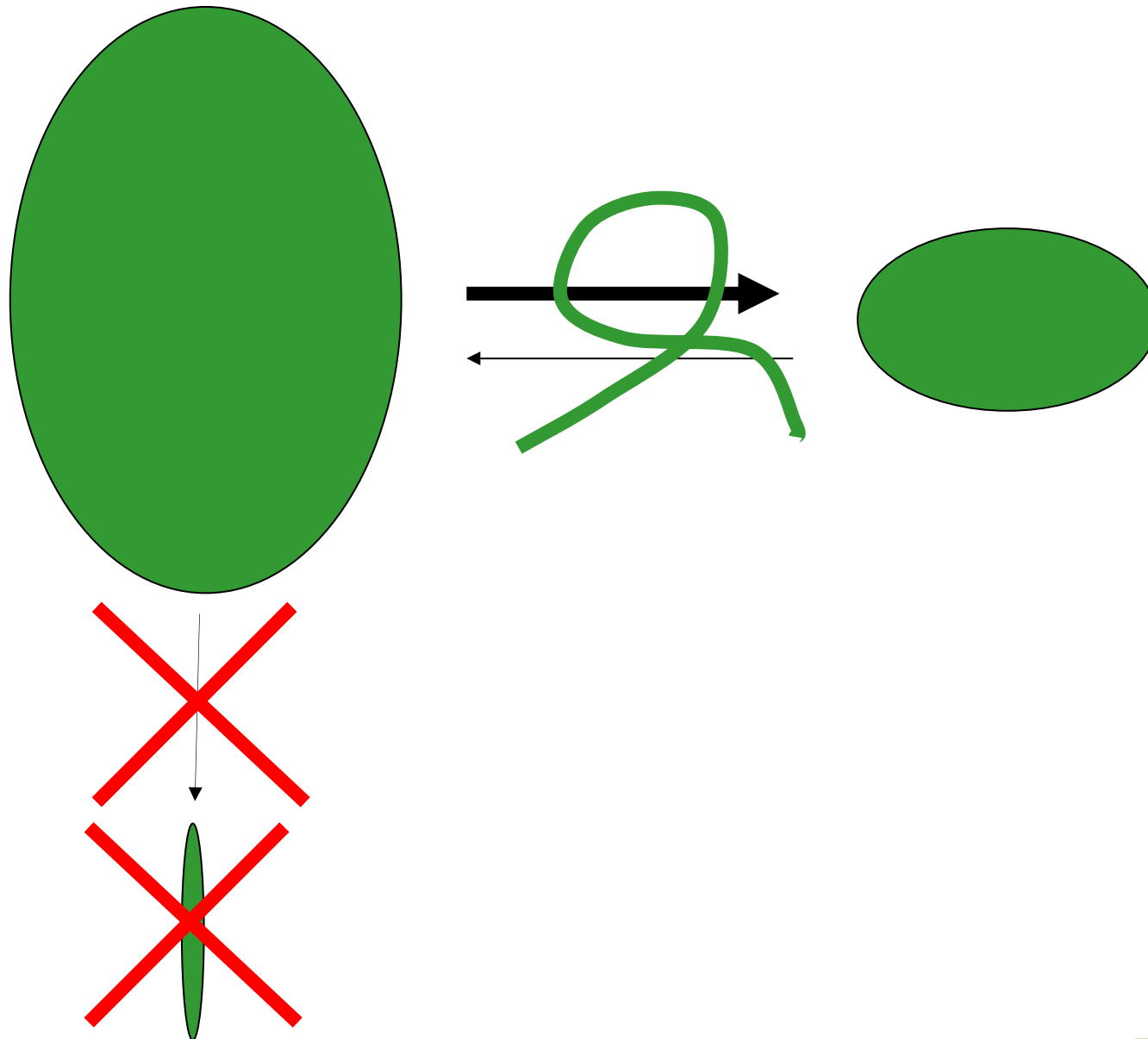
- Beter inzicht krijgen in de eisen die de verandering van klimaat op lokaal niveau aan de samenhang van leefgebieden van soorten gaat stellen: modelmatig onderzoek in Kent en Limburg case studies
- Nederland: Robuuste Verbindingszones zijn mede bedoeld om EHS klimaatbestendig te maken. Limburg: voornamelijk bedoeld om te kijken hoe goed RVB dit doet
- Kent: identificeren van knelpunten en toepassen van een ruimtelijke planningsprocedure voor het vinden van goede oplossingen

Modellering 1: landschap met leefgebied

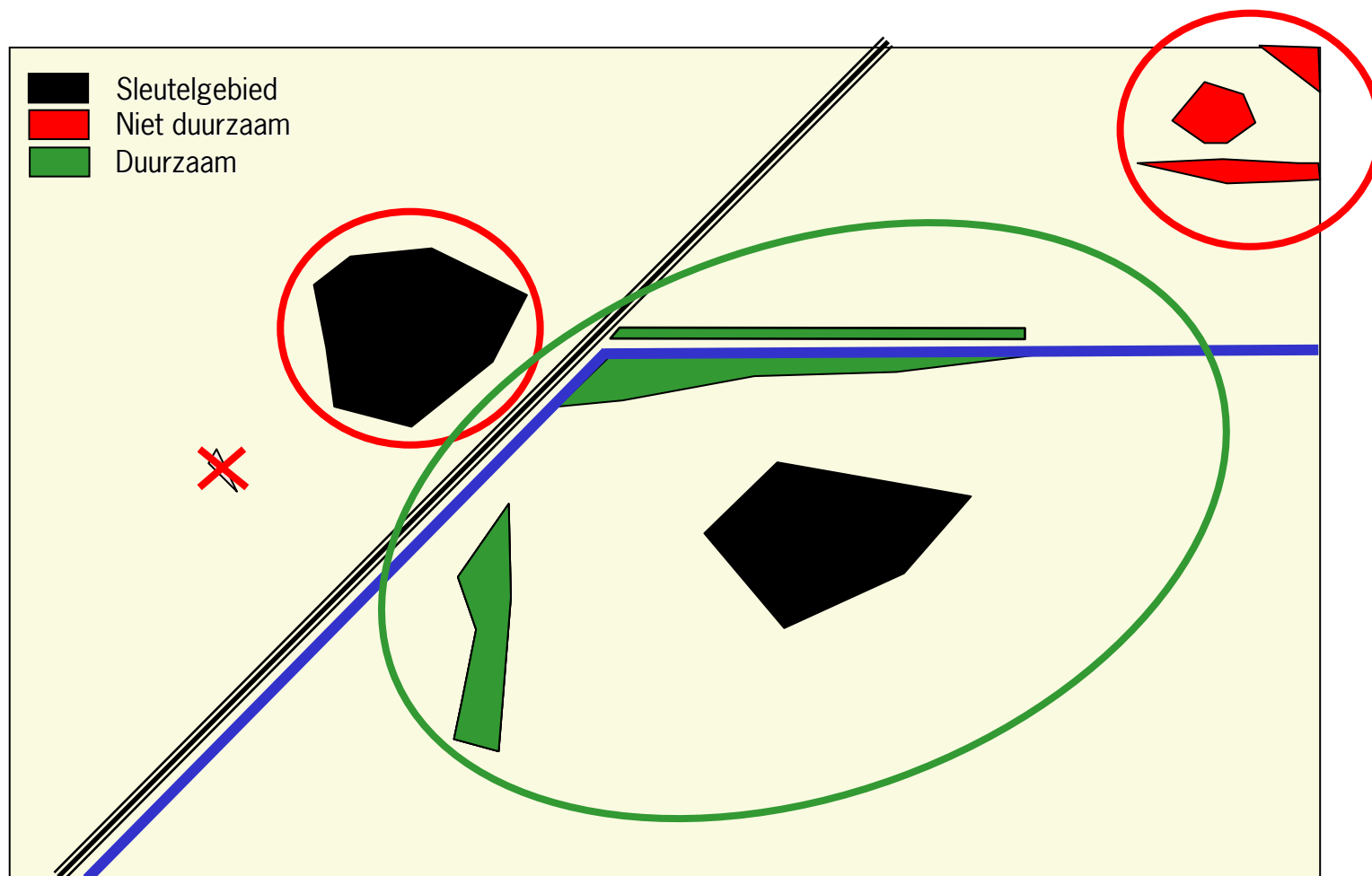
- Kan een opschuivende / binnenkomende soort door dit landschap heen?
- Hoe goed kan een soort zich onder verslechterende omstandigheden handhaven

Modellering 2: schatten van uitwisseling tussen plekken leefgebied

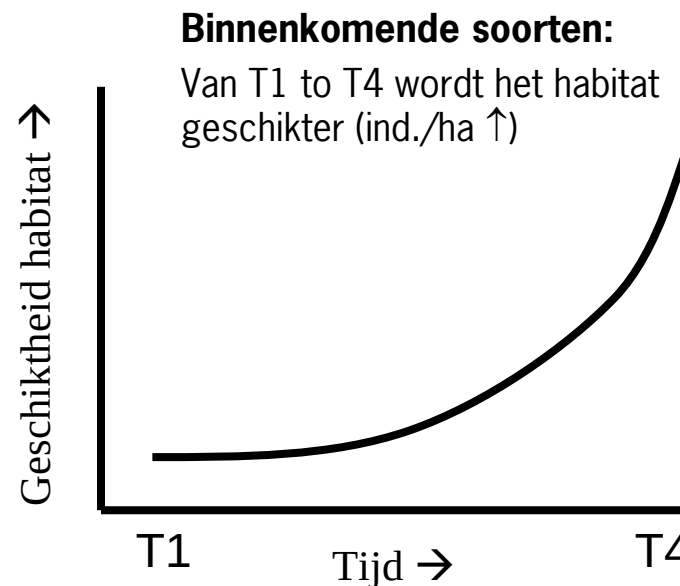
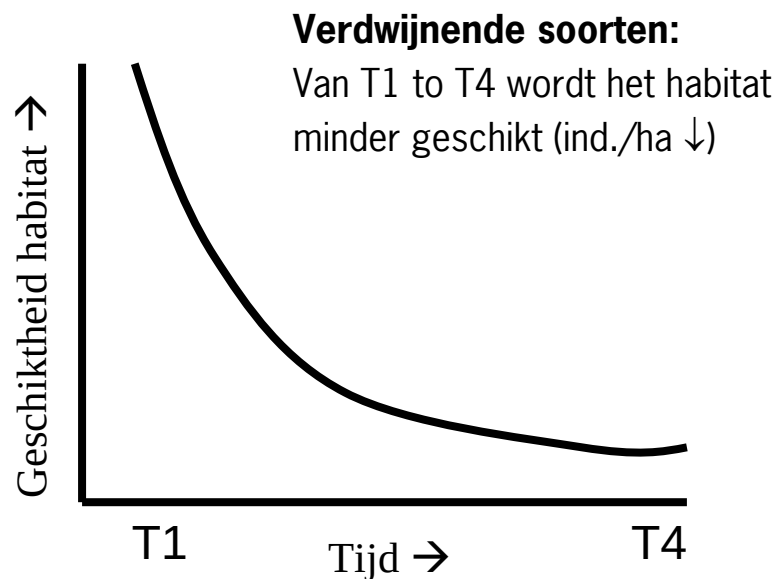

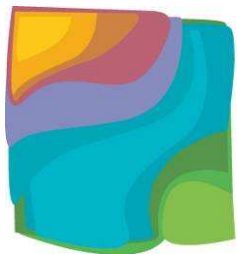
Modellering 3: netwerken en duurzaamheid

Simuleren van het klimaateffect

Het klimaateffect wordt gesimuleerd door de habitatkwaliteit in 4 stappen te laten verbeteren of verslechteren. De stappen T1 tot T4 lopen van '*ongeveer nu*' tot '*verre toekomst*'

Branch

BIODIVERSITY
SPATIAL PLANNING
CLIMATE CHANGE

BRANCH Case Study Limburg

Rob Bugter

provincie limburg

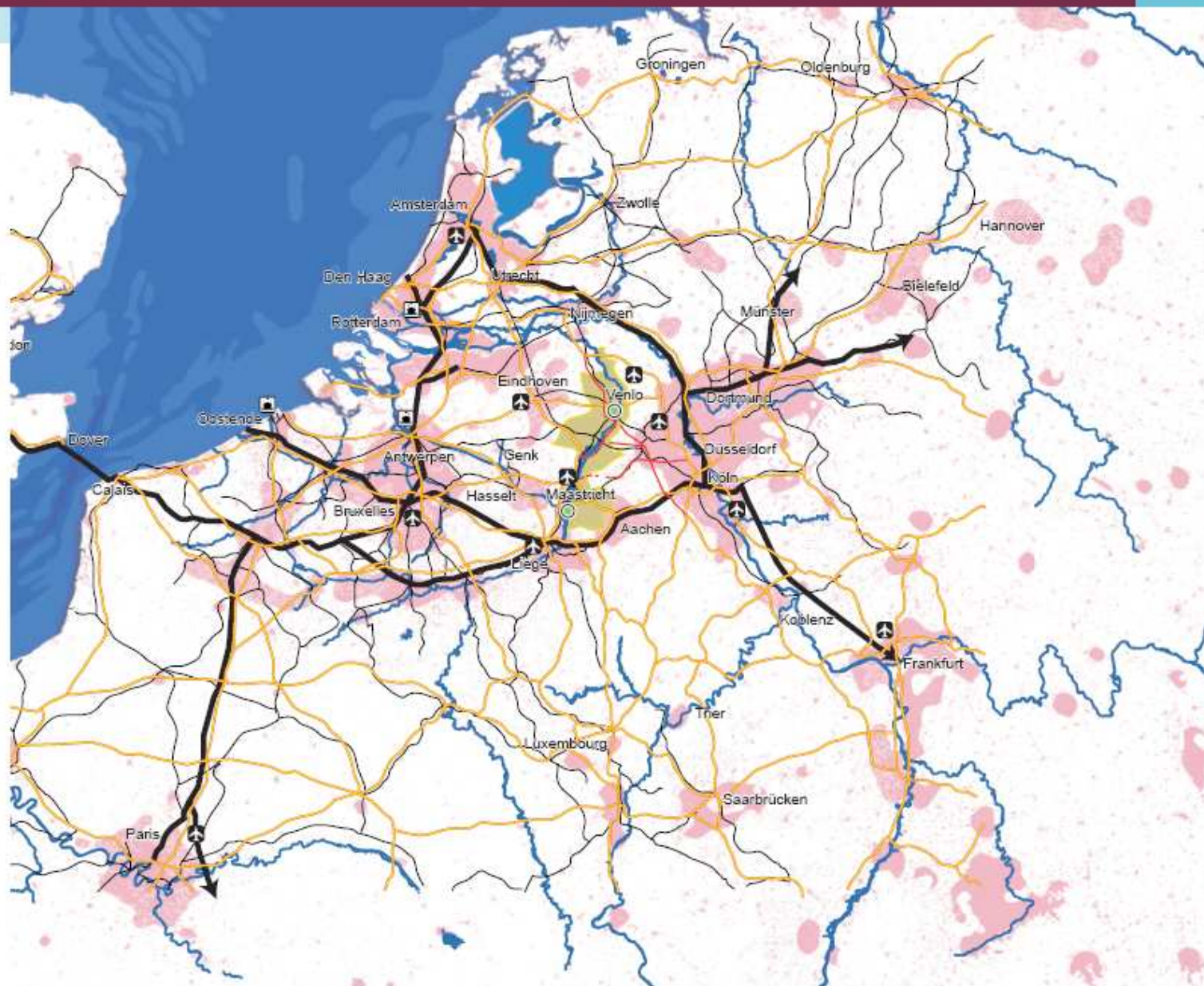
Funded by INTERREG IIIB North West Europe

www.branchproject.org

Legenda

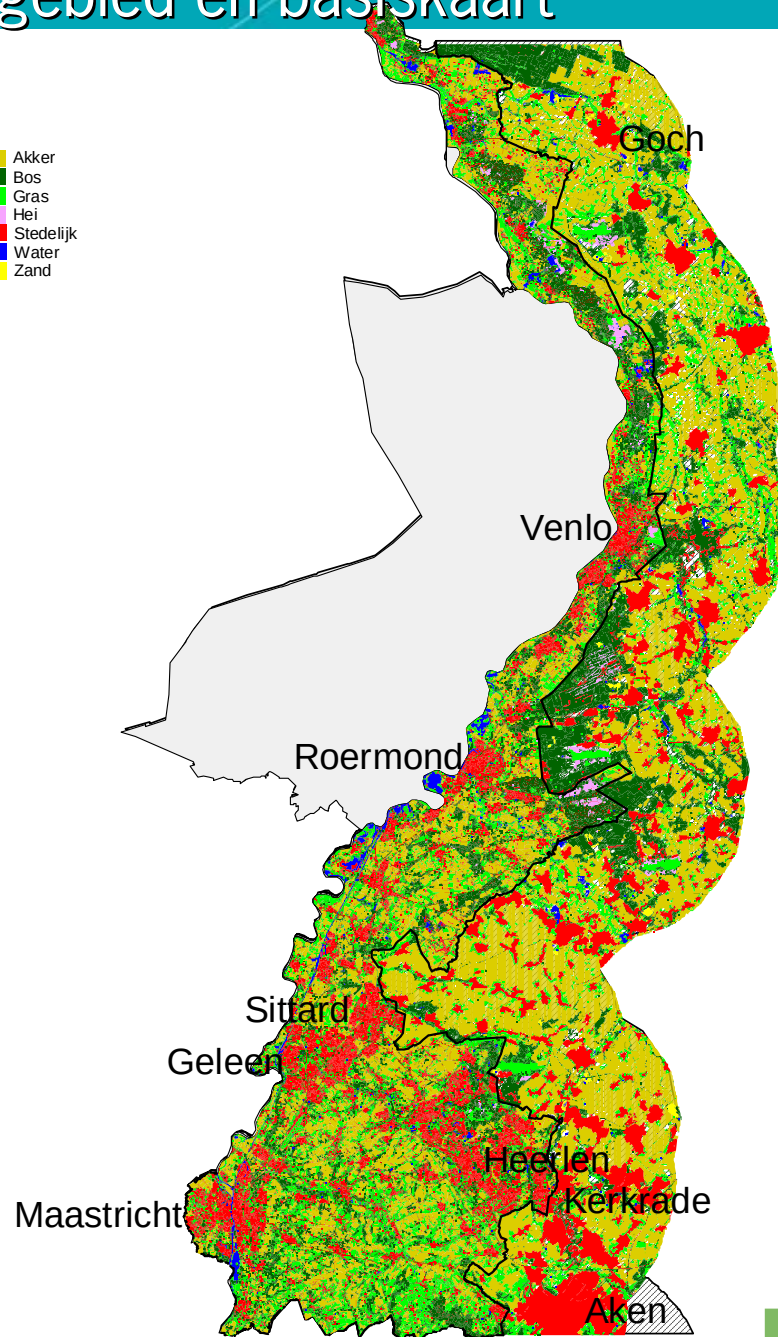
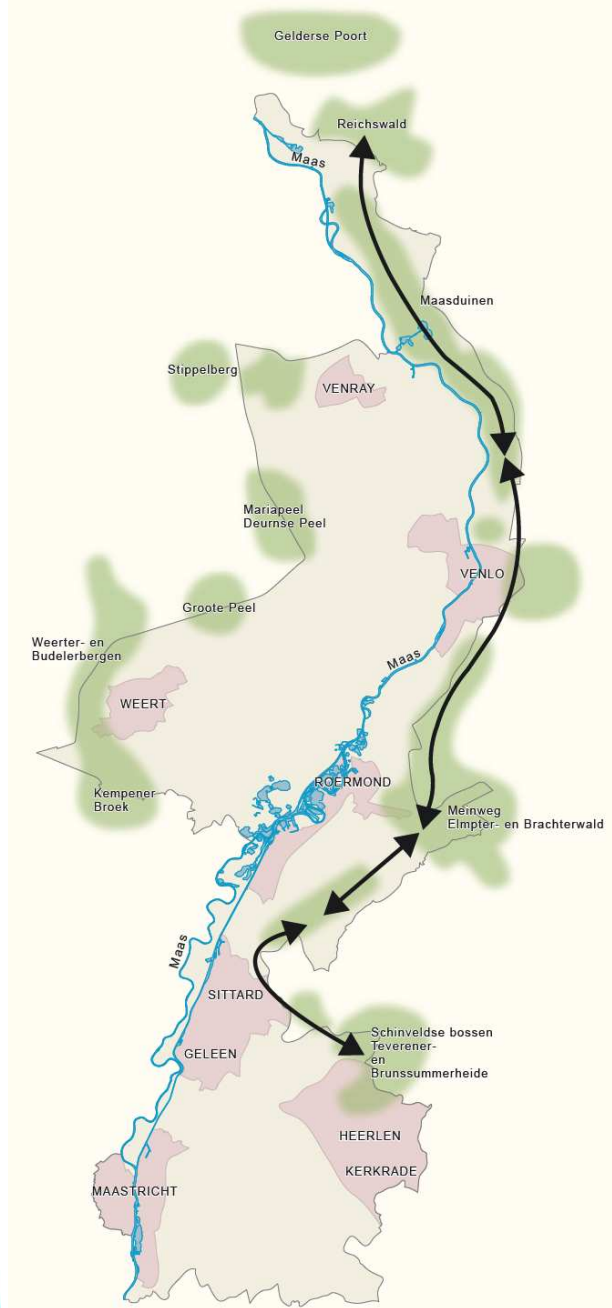
- Spoorwegen (onderdeel TEN)
- Hogesnelheidslijn-trein
- Autosnelwegen (onderdeel TEN)
- Internationaal belangrijke (auto)(snel)wegen
- Waterwegen (onderdeel TEN)
- TEN EU-beleidskader Trans Europese Netwerken
- ✈ Belangrijke luchthavens nabij Limburg
- ⚓ Belangrijke zeehavens

© Provincie Limburg, afbeelding 8/2008
000000_001010_POL_002b.nl

Robuuste verbinding, studiegebied en basiskaart

Geselecteerde soorten

Zandhagedis

Provencaalse grasmus

Grote Weerschijnvlinder

Bechstein's vleermuis

Boomleeuwerik

Cetti's Zanger

Kamsalamander

Heide / schraalgras

Heide / schraalgras

Oude bos

Oud bos

Zandige boomheide

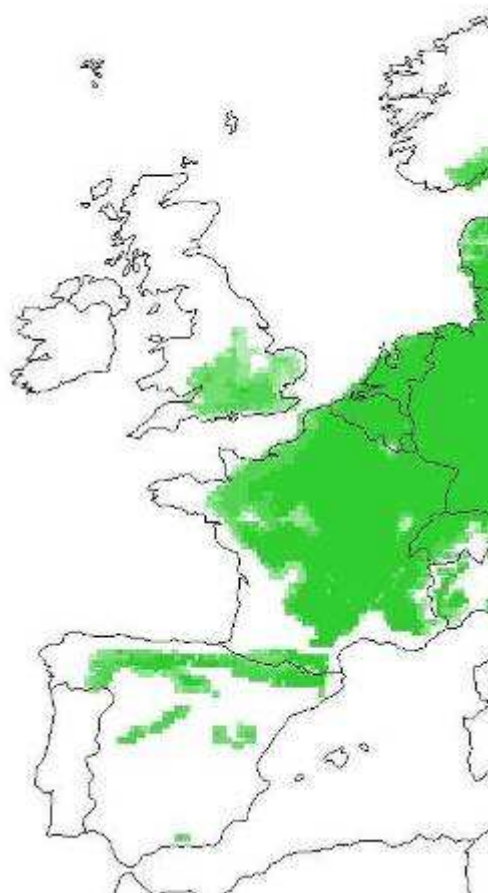
Moeras

Poelen

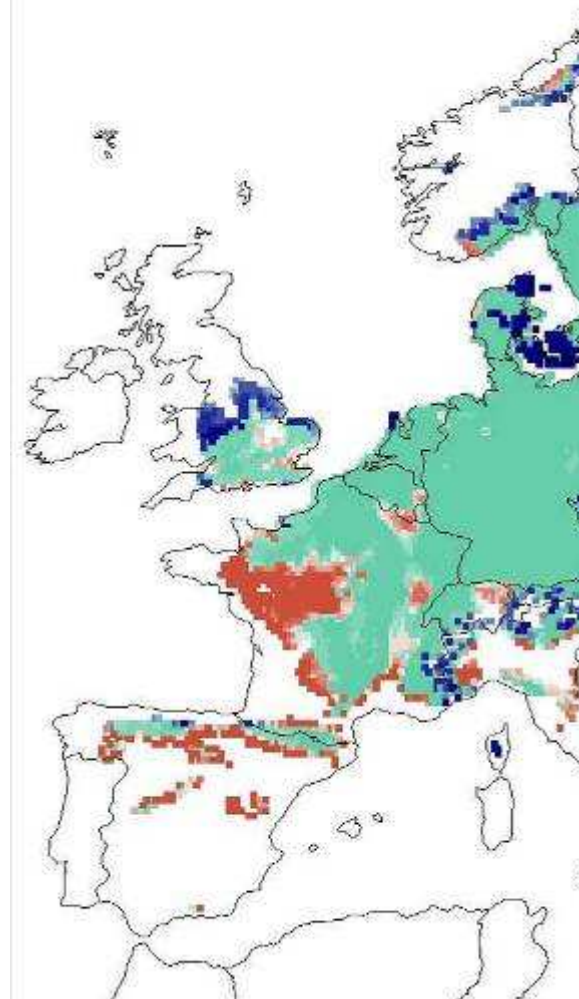
Zandhagedis: voorspelde verandering van de zone met geschikt klimaat

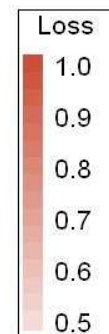
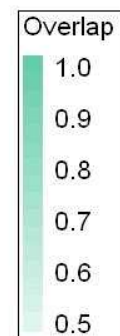
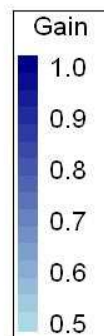
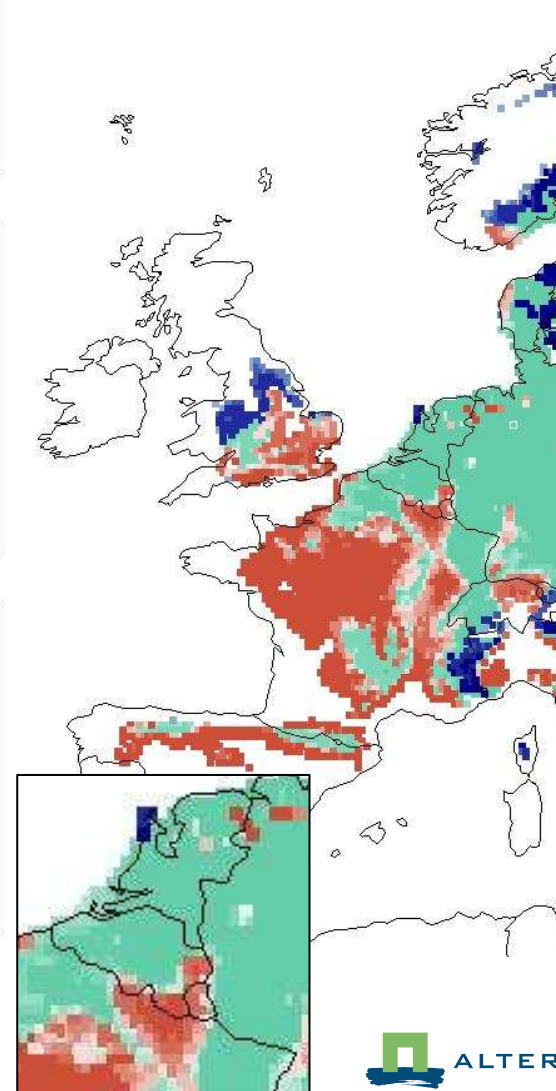
Heden

2020

2050

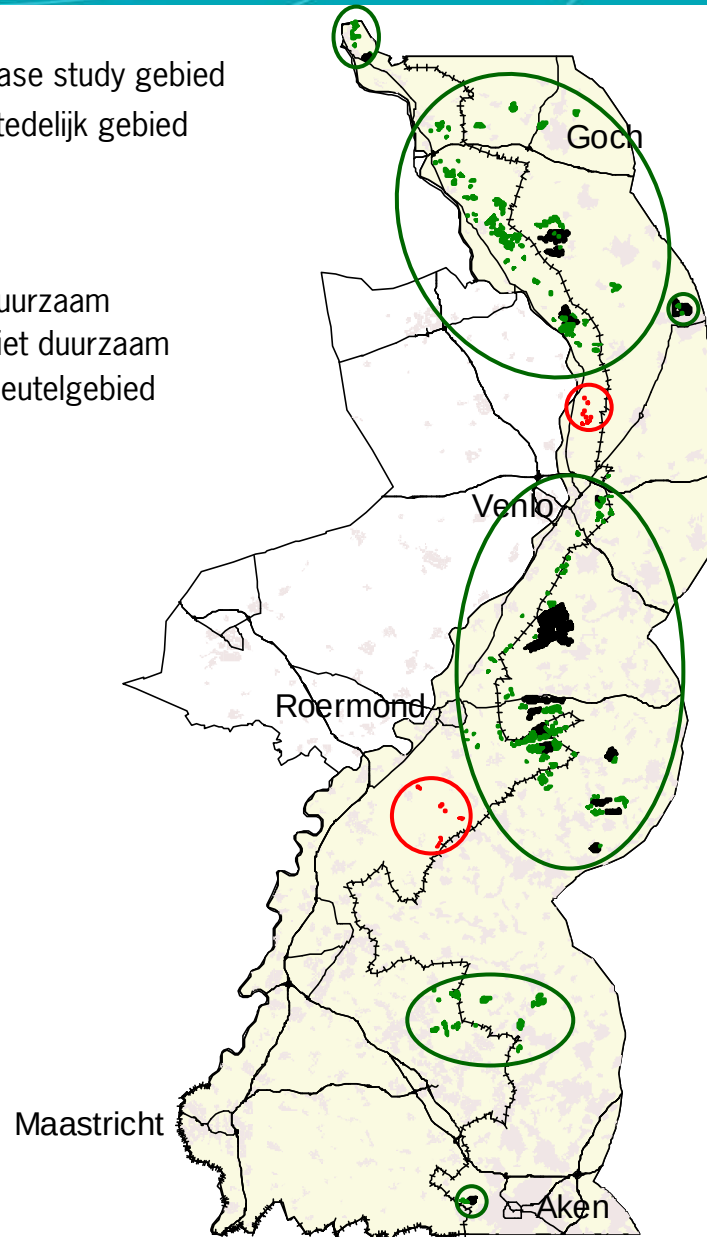

Zandhagedis T1

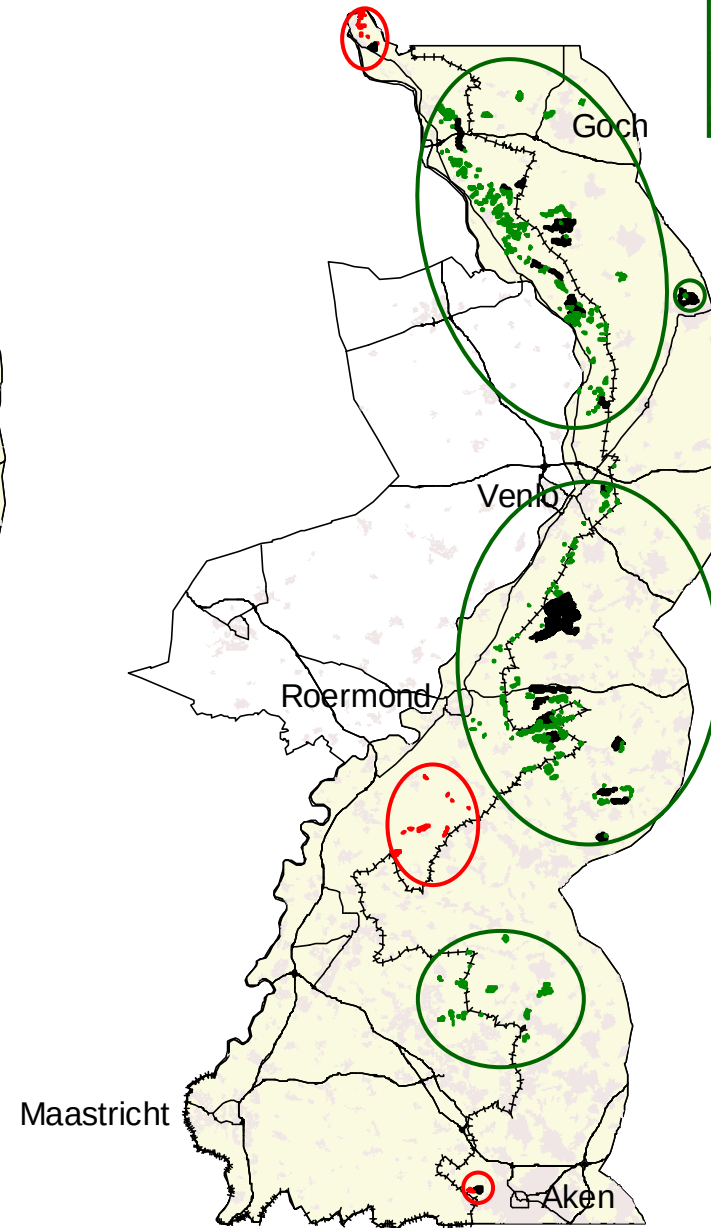

- Case study gebied
- Stedelijk gebied

- Duurzaam
- Niet duurzaam
- Sleutelgebied

Habitat onveranderd

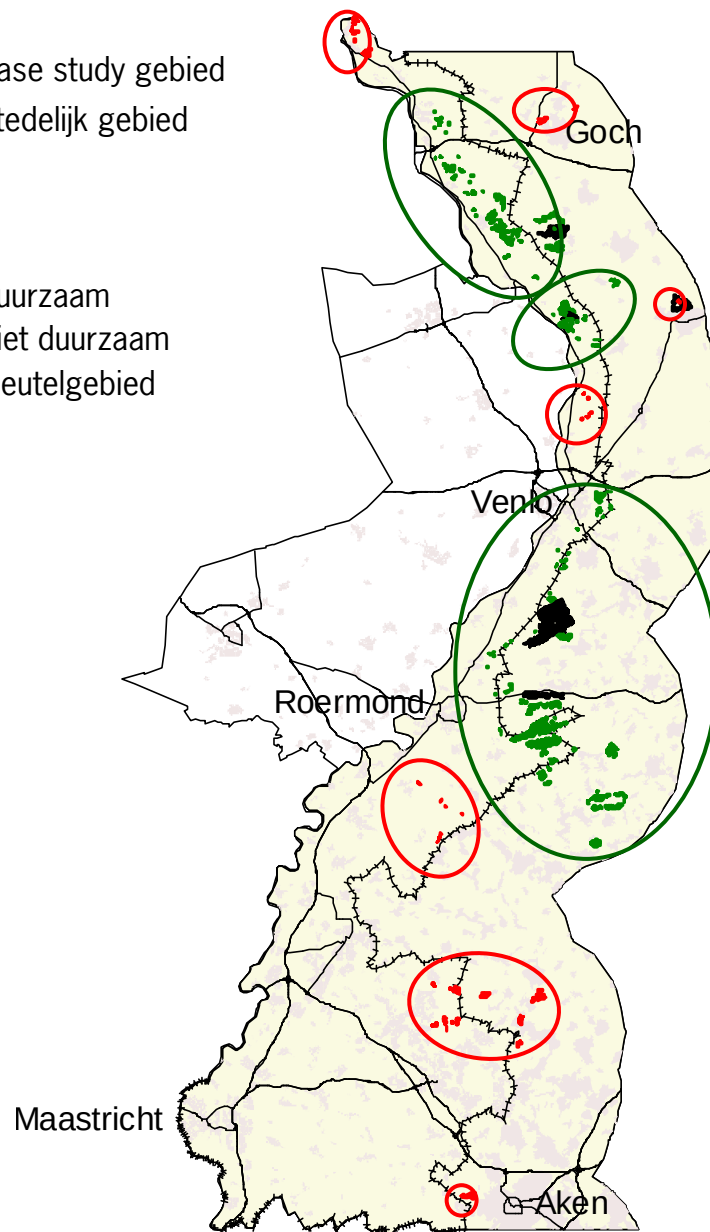
EHS en RVB uitgevoerd

Zandhagedis T2

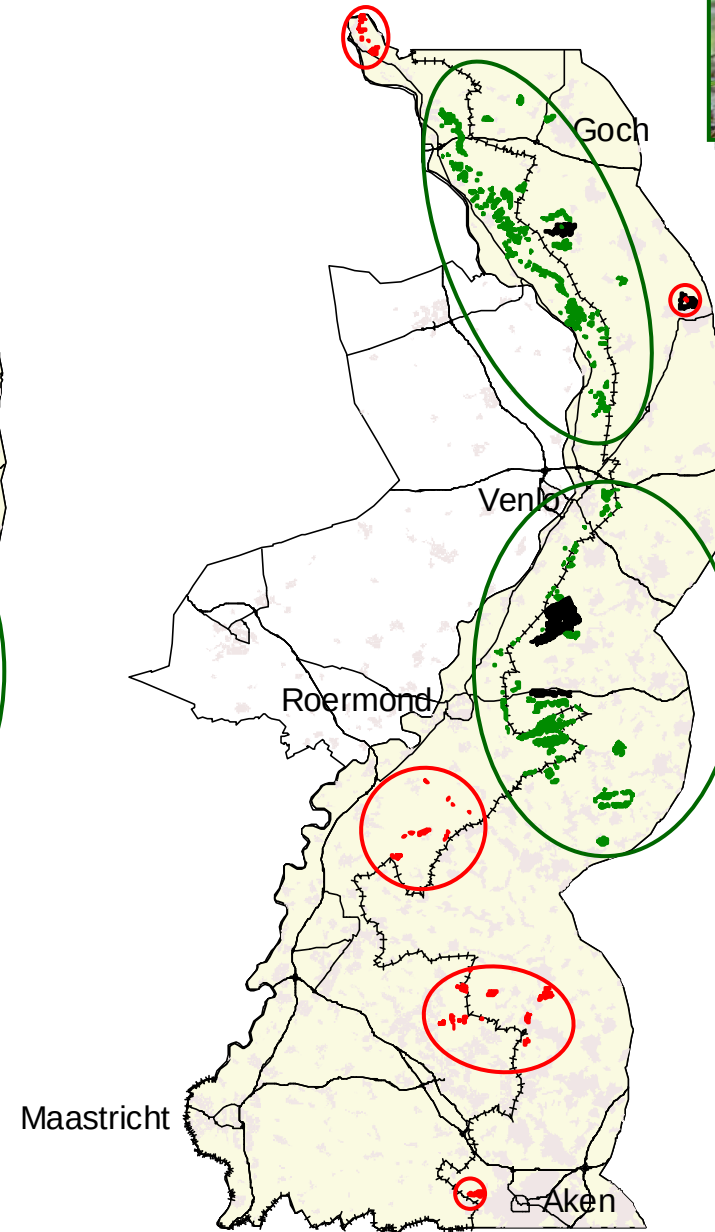

- Case study gebied
- Stedelijk gebied

- Duurzaam
- Niet duurzaam
- Sleutelgebied

Habitat onveranderd

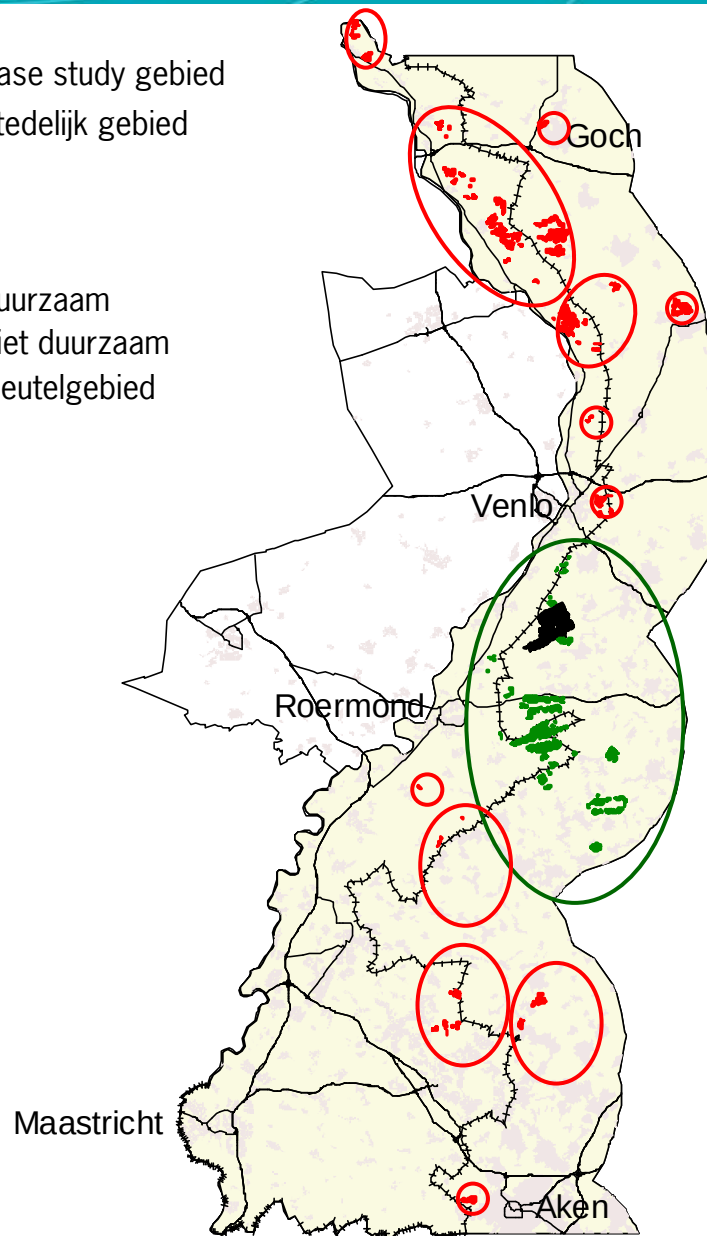
EHS en RVB uitgevoerd

Zandhagedis T3

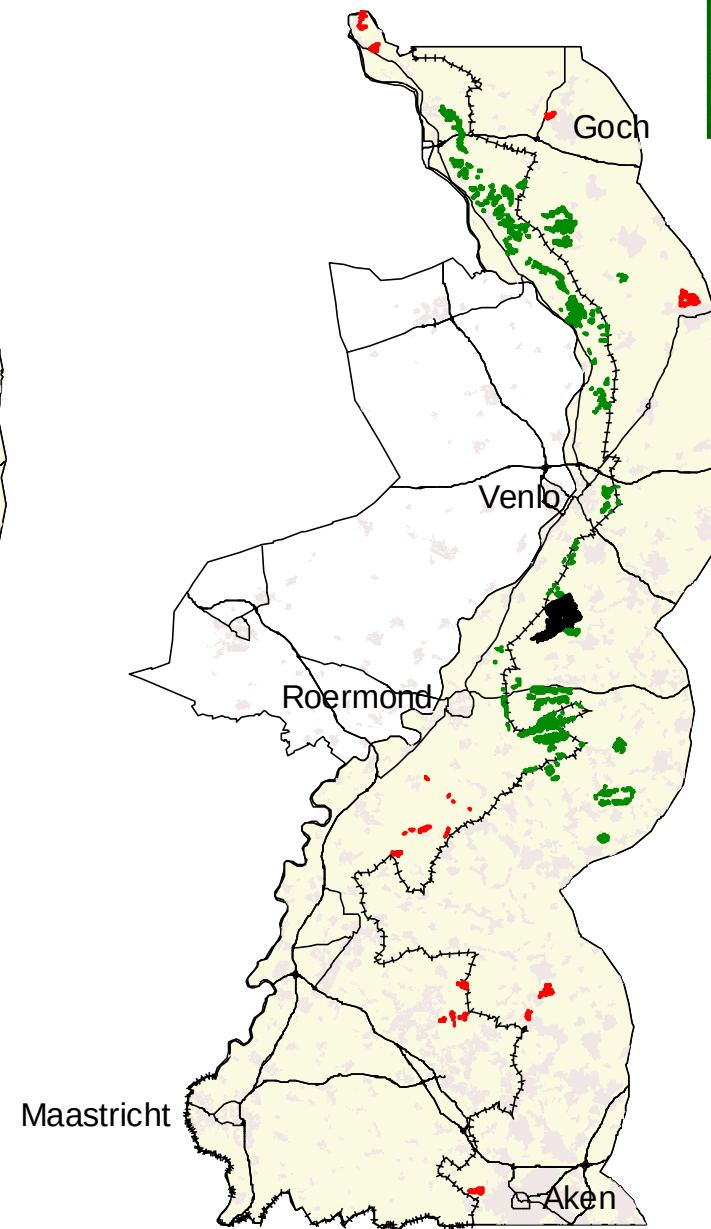

- Case study gebied
- Stedelijk gebied

- Duurzaam
- Niet duurzaam
- Sleutelgebied

Habitat onveranderd

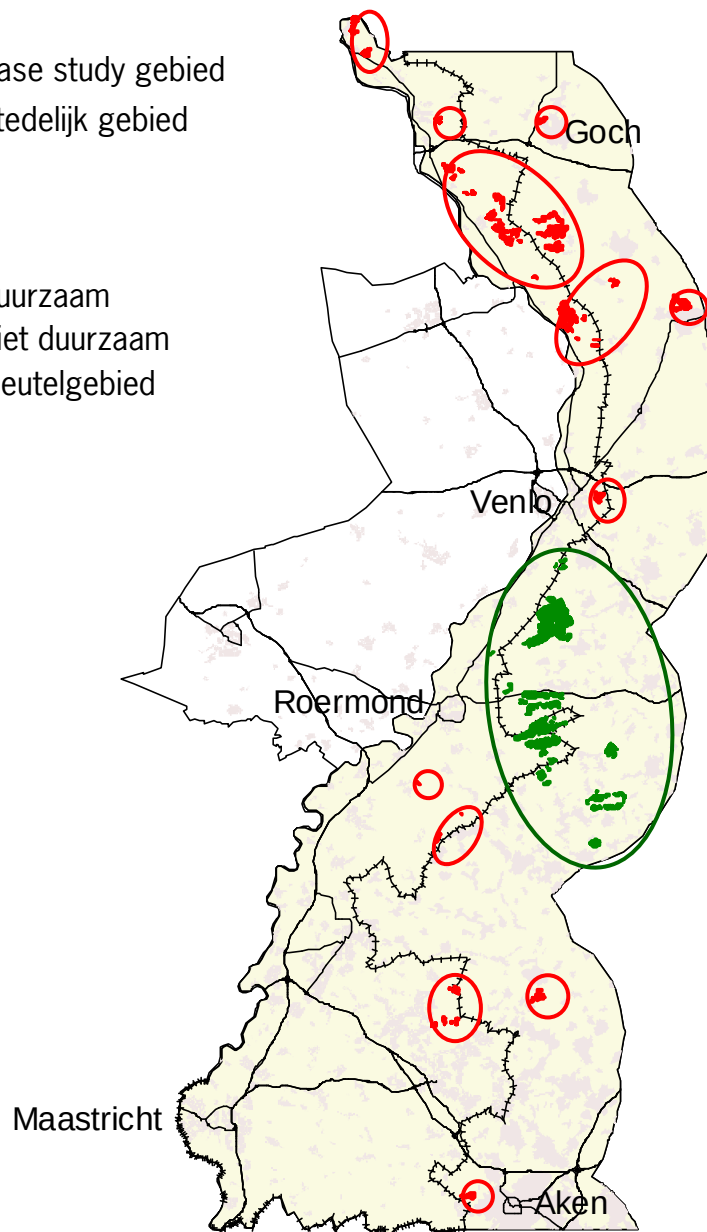
EHS en RVB uitgevoerd

Zandhagedis T4

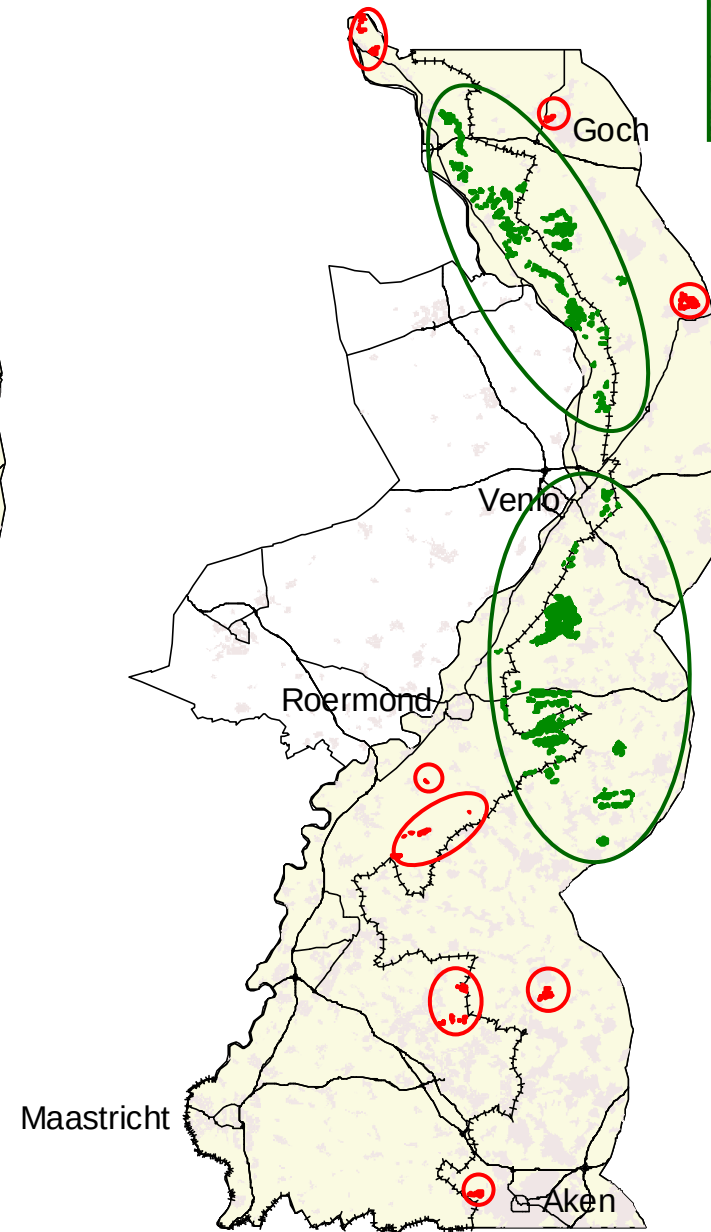

- Case study gebied
- Stedelijk gebied

- Duurzaam
- Niet duurzaam
- Sleutelgebied

Habitat onveranderd

EHS en RVB uitgevoerd

- Het klimaateffect voor zandhagedis in Limburg zou mee kunnen vallen
- De soort lijkt niet al te gevoelig voor de verslechtering
- Voor behoud van de soort in Limburg is investeren in kwaliteit en hoeveelheid leefgebied van wezenlijk belang
- De verbindingszone is van wezenlijke invloed op duurzaamheid en samenhang maar er zijn enkele duidelijke knelpunten
- Omdat grondgebonden heide/schraalgrassoorten in noordelijke richting eigenlijk nergens heen kunnen is investeren in bolwerken voor deze soorten het verstandigst

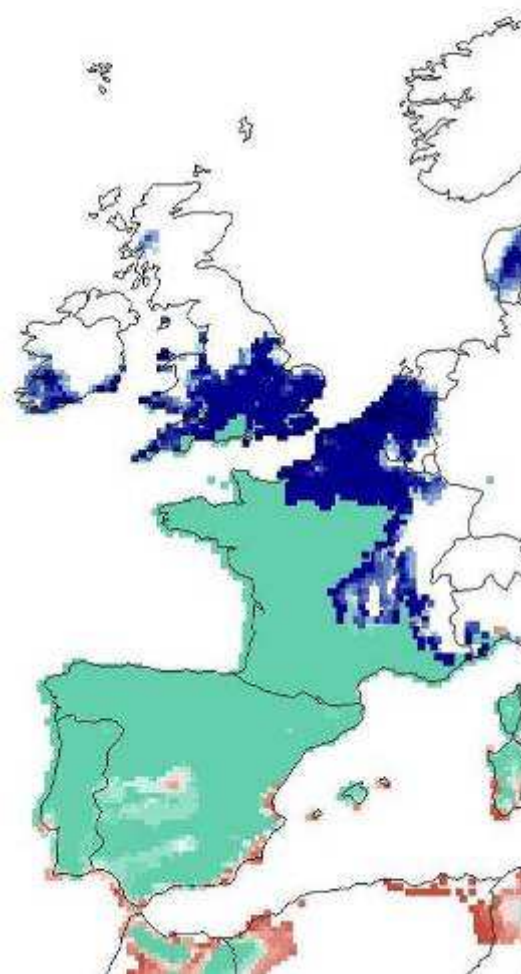
Provencaalse grasmus: voorspelde verandering van de zone met geschikt klimaat

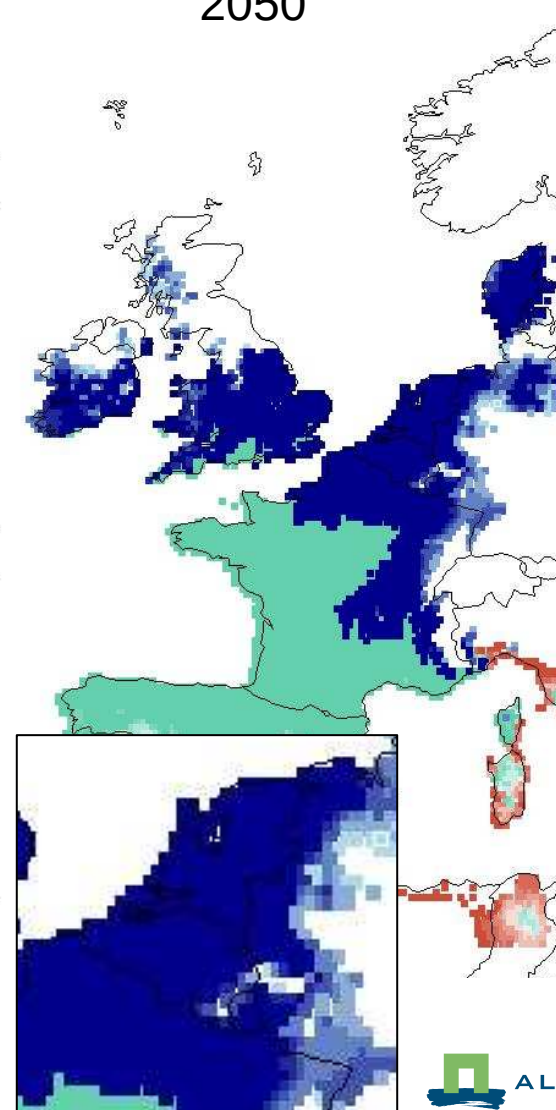
Heden

2020

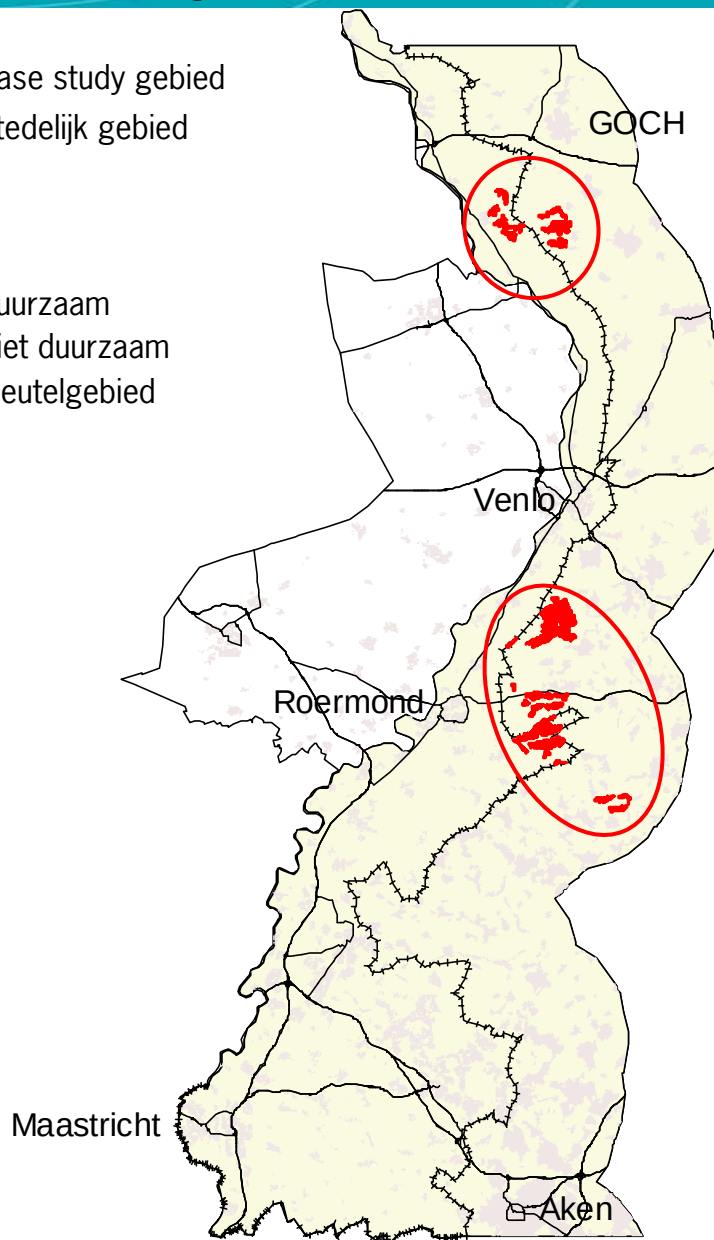
2050

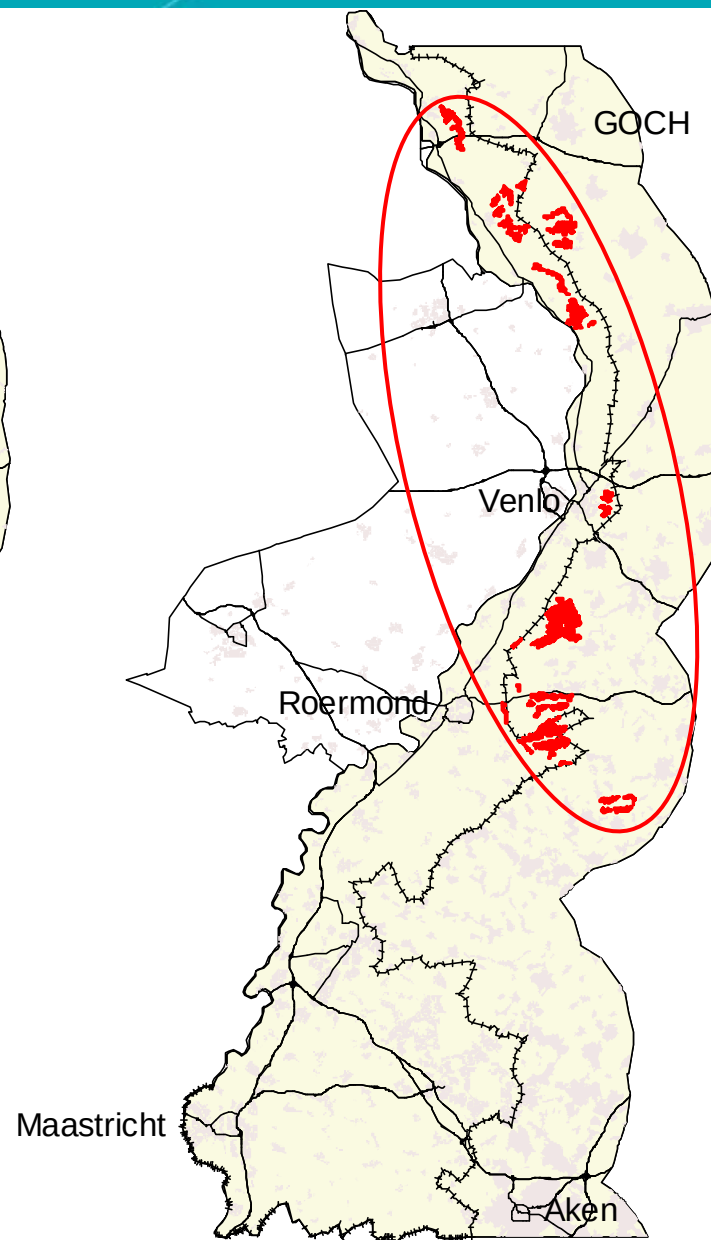
Provencaalse grasmus T1

- Case study gebied
- Stedelijk gebied

- Duurzaam
- Niet duurzaam
- Sleutelgebied

Habitat onveranderd

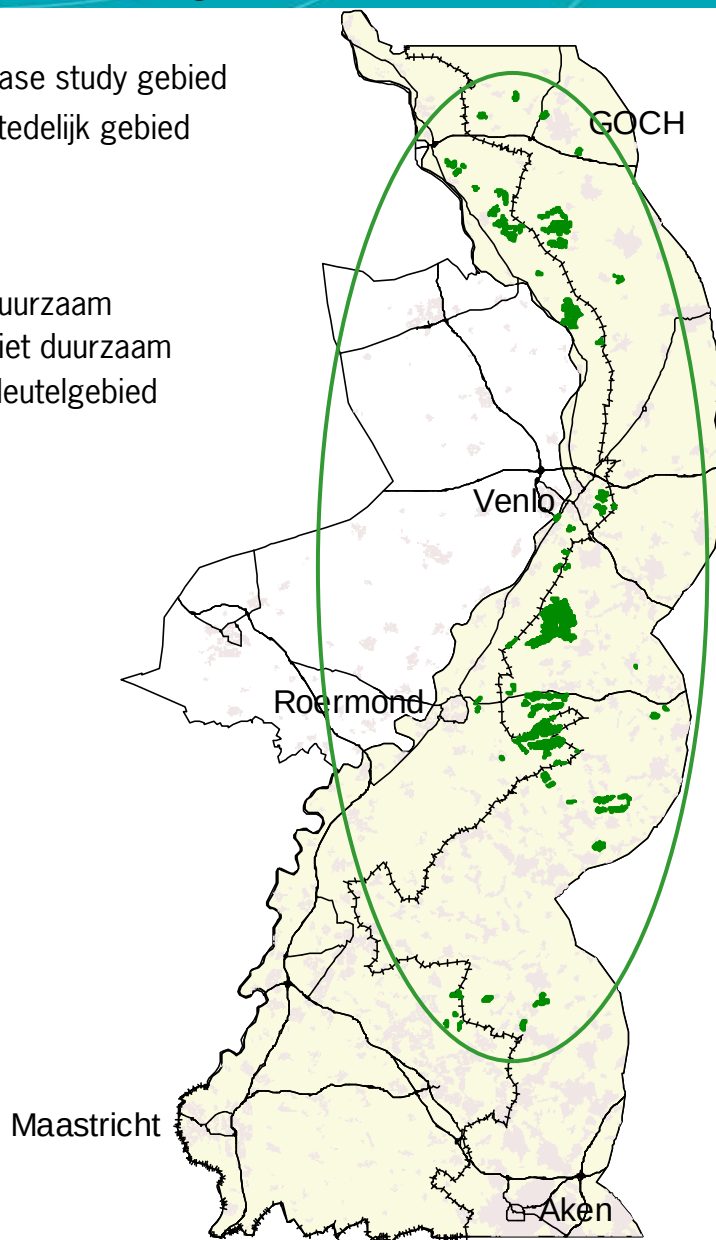
EHS en RVB uitgevoerd

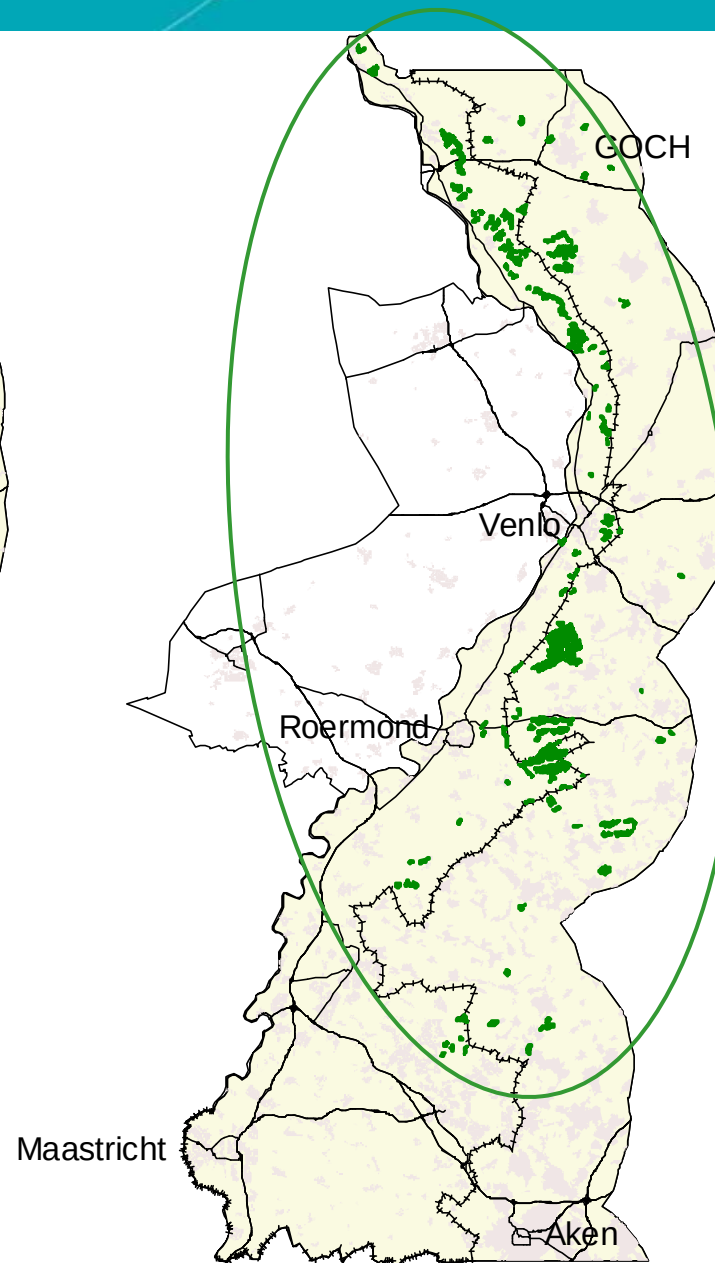
Provencaalse grasmus T3

- Case study gebied
- Stedelijk gebied

- Duurzaam
- Niet duurzaam
- Sleutelgebied

Habitat onveranderd

EHS en RVB uitgevoerd

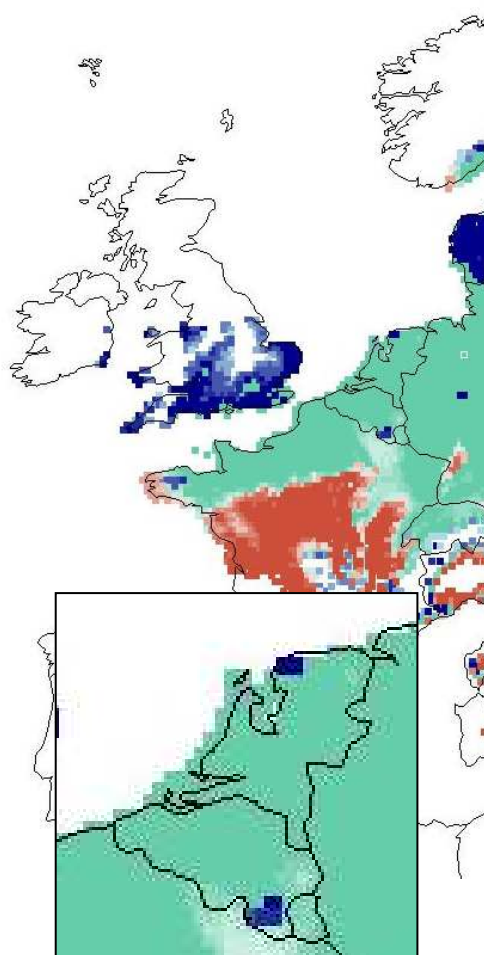
- De Provençaalse grasmus heeft al bij een relatief kleine verbetering van de omstandigheden een goede kans om zich in Limburg te kunnen vestigen
- De Robuuste Verbindingszone maakt een wezenlijk verschil voor habitathoeveelheid en samenhang op Nederlands gebied
- De hoeveelheid habitat in Nederland is klein, de kwaliteit van het netwerk hangt in grote mate af van Duits habitat
- Voor relatief mobiele soorten is de samenhang van hei/schaalgrasland geen probleem, maar de hoeveelheid is klein

Grote Weerschijnvlinder : voorspelde verandering van de zone met geschikt klimaat

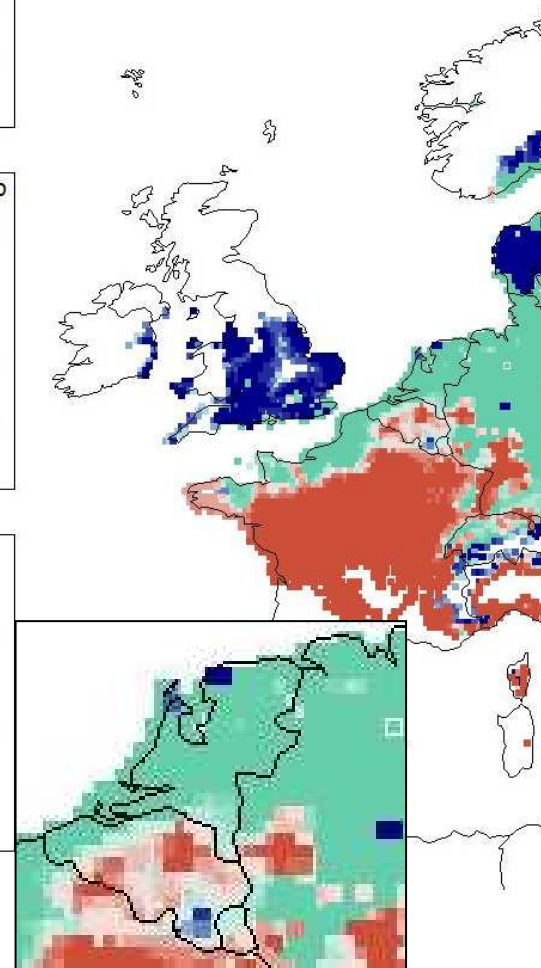
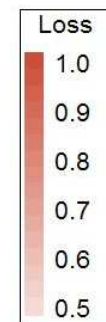
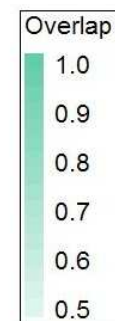
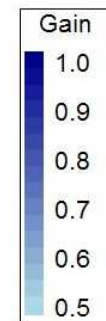
Heden

2020

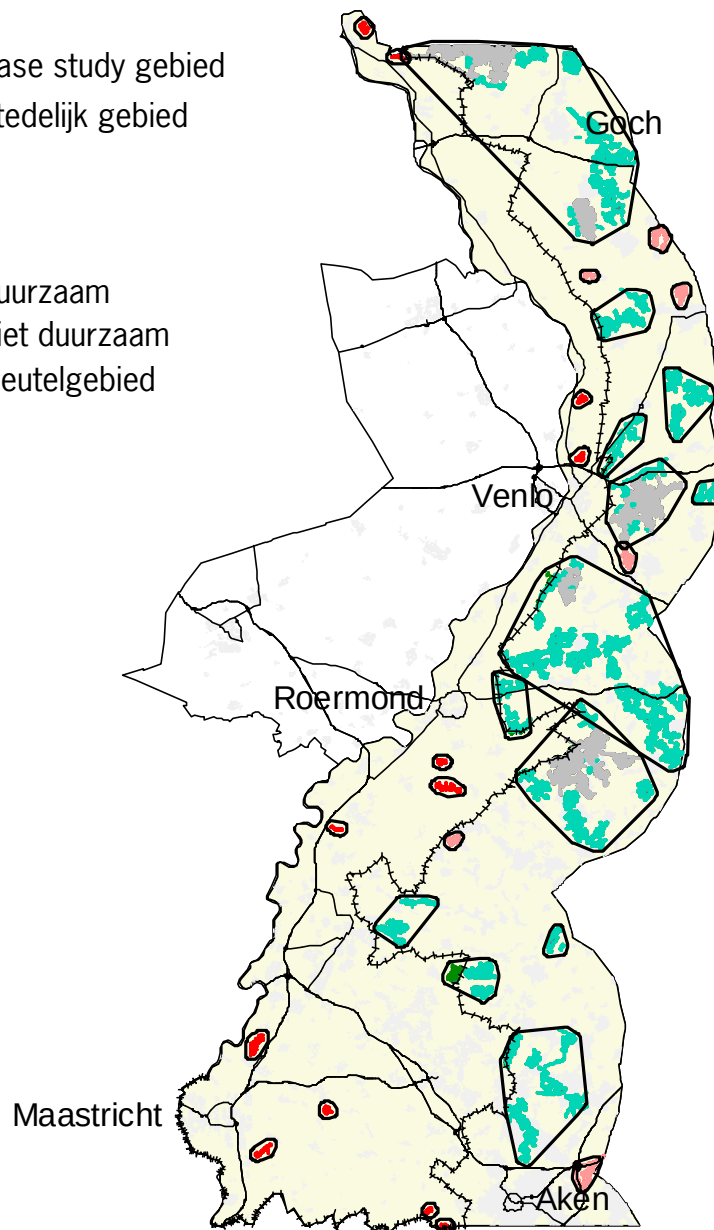
2050

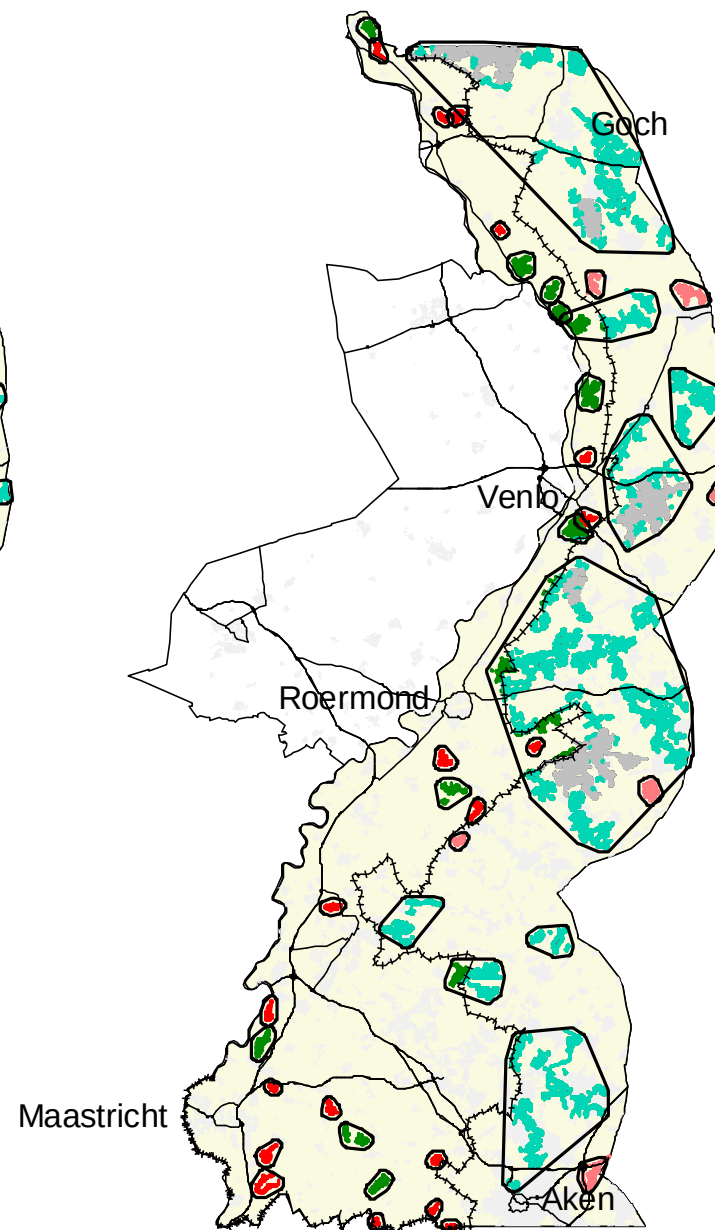
Grote weerschijnvlinder T1

- Case study gebied
- Stedelijk gebied

- Duurzaam
- Niet duurzaam
- Sleutelgebied

Habitat onveranderd

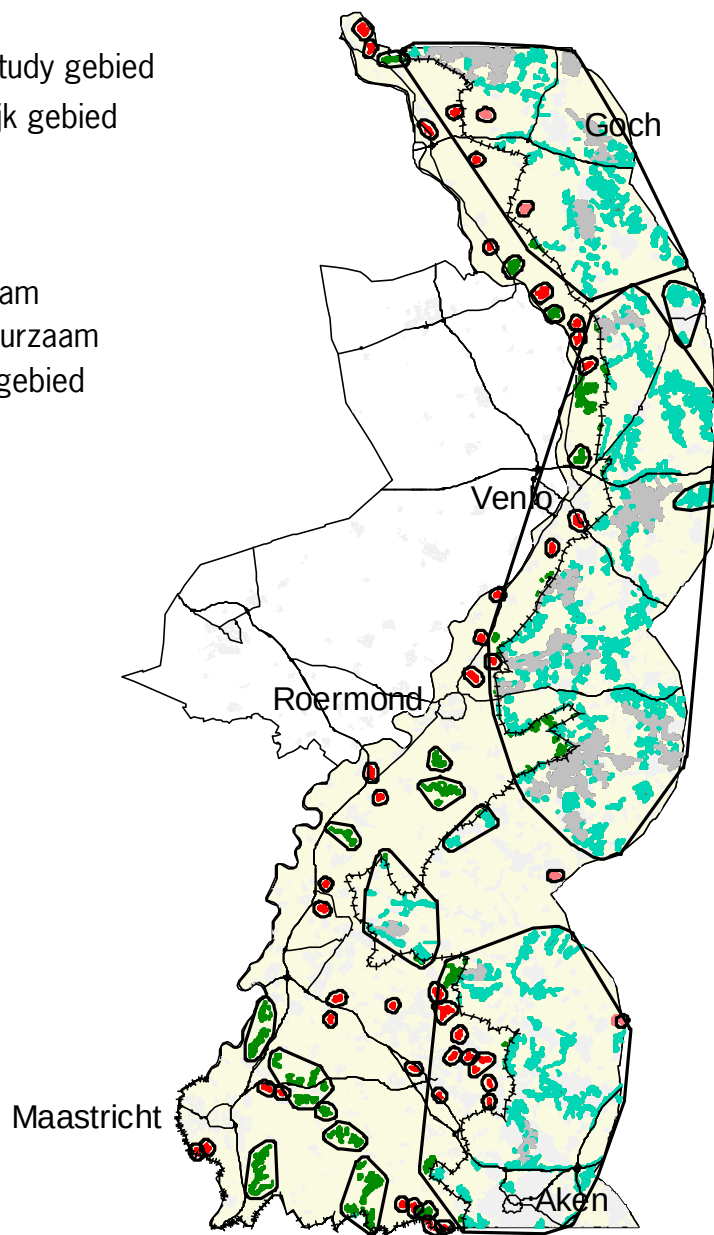
EHS en RVB uitgevoerd

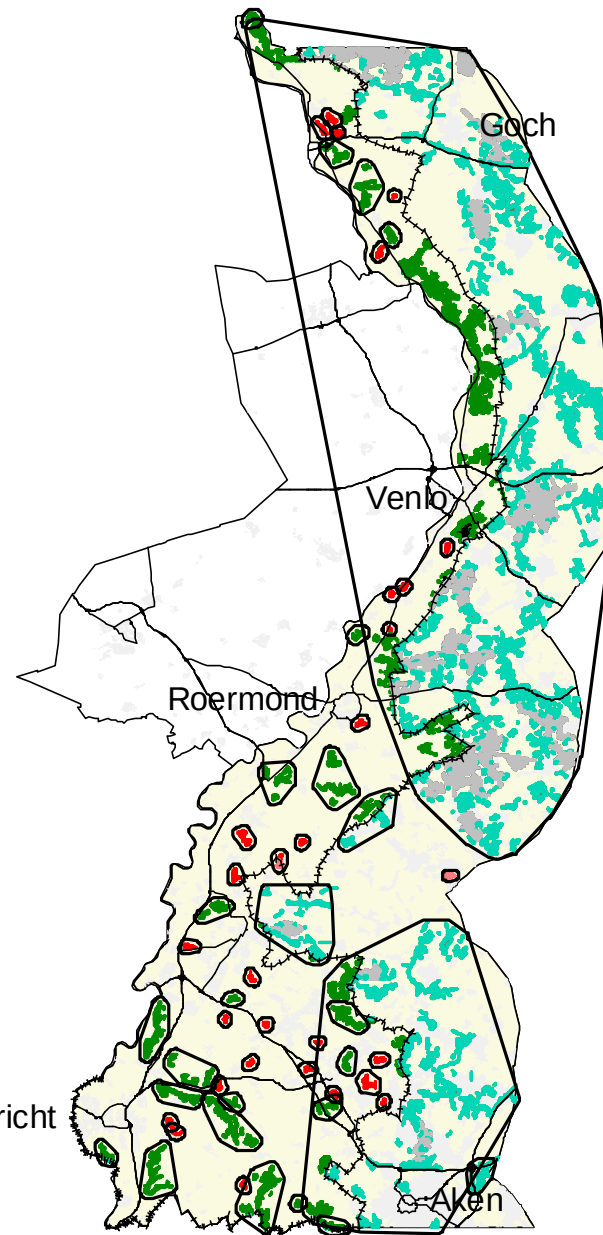
Grote weerschijnvlinder T2

Case study gebied
Stedelijk gebied

Duurzaam
Niet duurzaam
Sleutelgebied

Habitat onveranderd

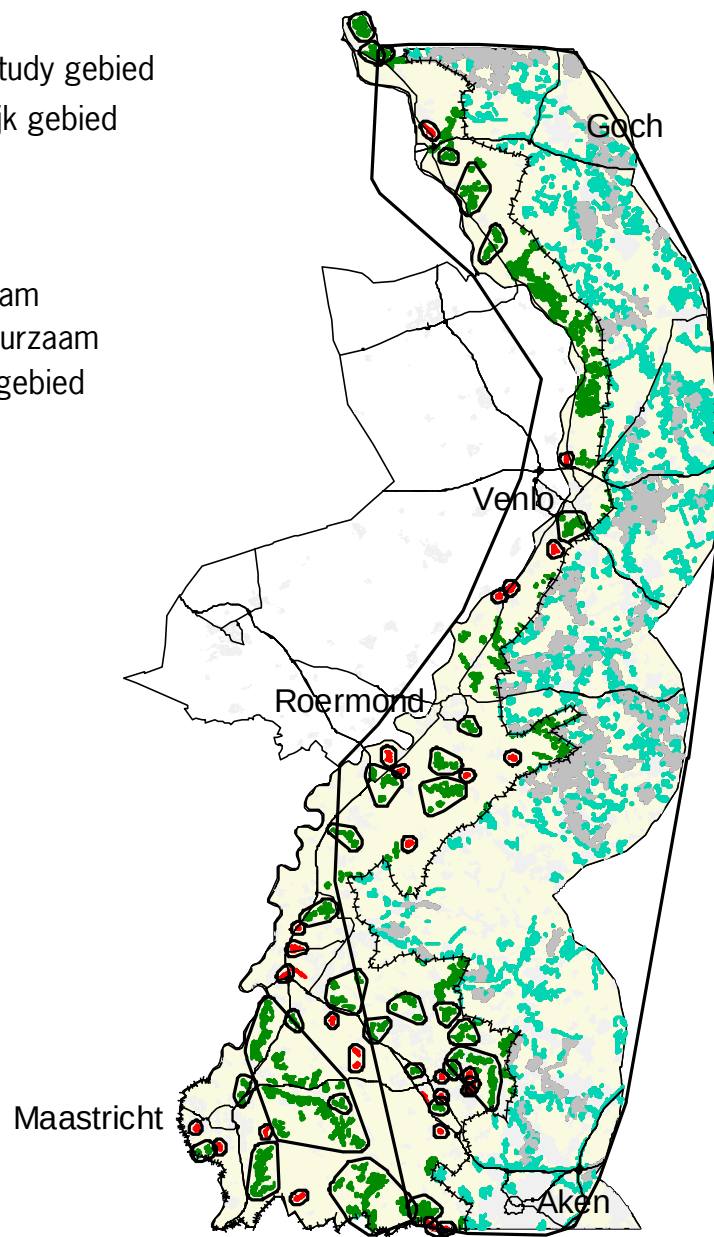
EHS en RVB uitgevoerd

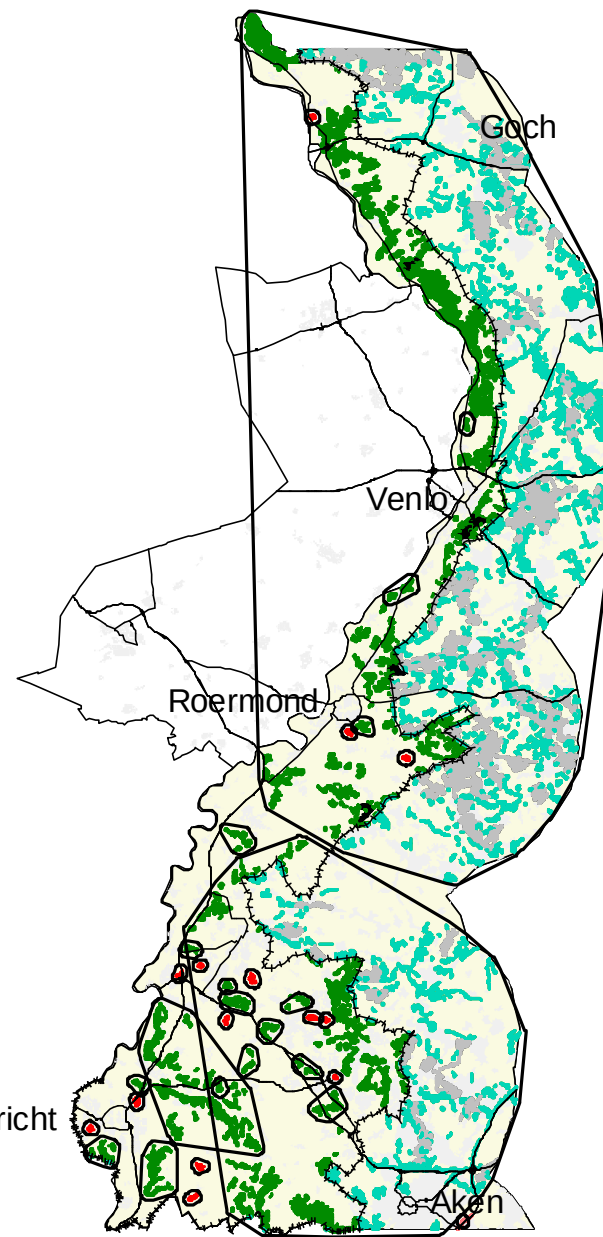
Grote weerschijnvlinder T3

Case study gebied
Stedelijk gebied

Duurzaam
Niet duurzaam
Sleutelgebied

Habitat onveranderd

EHS en RVB uitgevoerd

Conclusies Grote Weerschijnvlinder

- Klimaateffect kan op korte termijn gunstig zijn maar is op lange termijn waarschijnlijk ongunstig
 - Effect van ouder worden bossen is hier het belangrijkste
 - Duitse bos is ook voor de Nederlandse situatie heel belangrijk
-
- Voor soorten van oude bossen blijft de situatie in Nederland vernipperd. Als de Duitse bossen ook de kans krijgen om oud te worden is de verbindingsfunctie waarschijnlijk voldoende, maar er blijven knelpunten (o.a. grote wegen voor de grondgebonden soorten)

Voorlopige conclusies

- Robuuste verbinding draagt wezenlijk bij aan klimaatbestendig maken EHS
- Voor grondgebonden soorten en fragmentatiegevoelige vliegende soorten zijn er nog knelpunten in de samenhang
- Afstemming met buitenland belangrijk
- Vanwege onzekerheid over effecten zijn een goede monitoring en de mogelijkheid tot flexibel bijstellen van doelen belangrijk

Presentatie Herman van Steenwijk over Robuuste Verbindingszone Limburg

Uitgebreidere presentatie resultaten case study

Discussie

- Wat zijn nu de specifieke eisen die klimaatverandering aan verbindingszones stelt?
- Kunnen er al conclusies getrokken worden voor wat betreft toekomstige adaptatie- en beschermingsstrategieën?
 - Wat moet er vooral blijven en/of versterkt worden? → *EHS, verbindingszones?*
 - Moet er al iets aangepast worden? → *Doelsoorten, doeltypen, statische beschermingsstrategieën*
 - Wat zou wel eens niet te behouden kunnen zijn, c.q. wanneer moet je iets opgeven? → *Soorten, habitattypen?*
 - Wat zou er anders moeten? → *Flexibeler beschermingsstrategie? Betere afstemming met buitenland?*